

Skildring av Inglinge hög

Återutgivning av text från 1870

En gratis e-bok från
e-boksforlaget.se

**Skildring av Inglinge hög
- Återutgivning
av text från 1870**

av Per Emanuel Bergstrand

Copyright © 2016 Mikael Jägerbrand
Virvelvind Förlag, Lysekil
Mer info: www.e-boksforlaget.se

Förord

Den här e-boken handlar om en av Sveriges vackraste gravhögar, Inglinge hög utanför Växjö.

Det unika med den här graven är de mystiska stenarna på dess topp. I den här texten från 1870 får du veta mer om högen – och dess stenar.

I den här e-boken får du veta mer om Inglinge hög, dess stenar och hur det gick till när markägaren skänkte marken till en fornörening.

Den här texten publicerades 1870 i den svenska tidskriften "Svenska Fornminnesföreningens Tidskrift". Texten skrevs av en av dåtidens mest kända skribenter, Per Emanuel Bergstrand (1834–1890).

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksforlaget.se i mars 2016. Du får gärna länka till den här e-boken eller skicka vidare e-boken till vänner och bekanta. Du får till och med ladda ner den och sprida den vidare på din egen sajt eller blogg – men då kan vi inte göra eventuella ändringar, rättelser eller kompletteringar.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Skildring av Inglinge hög år 1870

Den här texten publicerades ursprungligen år 1870 i tidskriften "Svenska Fornminnesföreningens Tidskrift" med rubriken "Inglinge hög". Texten skrevs under signaturen "P. E. B – d. (1834–1890).

»Hvad som var nedanförelse mot sjön beboddes af våldsmän,
Männer för sig, en vikingastam, med styrkan till lagbalk.
Sagor i tusendetal, vanställd men lefvande Edda,
Diktad i sammandrag, en bild af fädernas Asgård,
Thorslund hafva vi der, och Inges hög med sitt stenklot,
Ristadt med runor, om runor det är, oläsliga ännu.
Odins krubba, men tom, ty åttafotingen saknas,
Asa för kämpar berömdt, nu marknadskämpar allenast,
Velints härd på en klippa i sjön och Vitalas murar,
Bleking från Norge bebygdt alltse'n Hårfager der styrde
Knöt sin grönskande krans emellan vågen och Varend.
Sagorna lefva ännu, men Sturleson är ej kommen
Att dem knyta ihop som en krans isklockor på Island.
Tiden vänder allt mer sin håg från fädernesagan,

Lyssnar till nutids sorl och oroliga sqvallret för dagen.”

Så skildrar uti *Kronbruden* skalden på Östrabo sine fäders hem, det gamla Varend; så beskrifver han dess gamla konungatron och de gamla virda-konungarnes panteon, "Inges hög med sitt stenklot", så klagar han: "sagorna lefva ännu, men Sturleson är ej kommen att dem knyta ihop som en krans isklockor på Island. Tiden vänder allt mer sin håg från fädernesagan, lyssnar till nutids sorl och oroliga sqvallret för dagen.”

Sedan dess har nu nära en mansålder gått förbi, men ej utan att både lemna efter sig spår af egna stigar och staka ut nya banor för efterkommande släkten. Fortgå vi på dessa banor, torde vi eller våra efterkommande i en framtid kunna icke allenast bättre tolka de oläsliga runorna på Inges stenklot, utan äfven knyta en sagokrans värdig våra fäders gamla minnen. Med samnad hand torde vi kunna knyta en krans isklockor, och med stolthet kunna vi hänvisa till redan inbergade blomster-skördar, till redan ristade flockar af en ny Heimskringla. Vår nyaste tid har åter vändt sin håg till fädernesagan med sådan lust och fröjd, att hon ej sällan därför glömmer nutidens sorl. En hvar anser det nu vara en pligt att lemna en blomma eller ett blad till kransen.

Inglinge hög eller Kung Inges hög är en storartad ättehög med ej mindre storartad toppsten samt finnes afbildad i "*Suecia Antiqua*", i "*Svenska Minnen*", i "*Varend och Virdarne*", allt

efter teckningar från äldre tider, men efter en ny teckning i kalendern "Svea" för innevarande år. Alla dessa afbildningar tyckas dock vara gjorda på fri hand, och vi meddela här ingen ny frihandstekning, emedan egaren af den omkring liggande jorden, major S. F. Cervin, godhetsfullt gifvit löfte om att genom skicklig landtmätare upprätta karta med nivå-kurvor, hvilket är det enda sätt att på ett plan få en ätthög säkert afbildad. Denna karta måste sparas till ett följande häfte, emedan snö nu hindrar markens uppmätning.

Tils vidare lemna vi här en i skalan 1.4000 gjord afritning af högens grundplan jämte grundplanen af det område med därinom liggande fornlemningar af skepsformer och smärre ätthögar, hvilket major Cervin skänkte till Svenska Fornminnesföreningen under hennes första landsortsmöte i Vexjö den 1–3 juni 1870. Å den tillämnade nivåkurvskartan i större skala komma äfven de kring högen liggande smärre fornlemningarna att upptagas.

Den på högens spets stående toppstenen är enligt herr Mandelgrens mätningar 7 fot hög, 6 fot bred vid basen och 2 fot vid toppen, men endast 8 tum tjock och med så släta sidor, att de se ut att vara huggna.

Minnesmärkets största märkvärdighet är dock den lilla låga sten, som ligger lös på marken vid toppstenens bas och som ger det hela utseende af en stol med mycket hög rygg. Denne sten är flerstädes så afbildad, att man måste, i likhet med Tegnér, kalla honom ett "stenklot". Mindre poetiskt, men mera

sannt, skulle man kunna kalla honom en stenkudde, eller ännu sannare en stenlimpa, ty han är nästan en afplattad sfer, hvars vågräta diameter är 25 tum och hvars höjd är blott 15 tum, allt efter herr Mandelgrens mätning.

Stenens ornament äro ej särdeles djupt ristade, dock tillräckligt djupt för att man skall kunna öfvertyga sig om, att de ej i strängt realistisk mening kunna kallas "runor". De afbildas här efter tre teckningar ur Mandelgrens samlingar, hvilka teckningar äro under olika tider gjorda af Nordenberg, Mandelgren och Egron Lundgren. De stämma sins emellan temligen nära öfverens och afvika icke mycket från teckningen i Dahlbergs Suecia. Ytterst ser man en ring af dubbelspiraler. Sådana graveade man här i Sverige i brons för kanske tre tusen år sedan och äfven under första kristna tiden samt ännu i våra dagar. De tre-uddiga eller tre-flikiga ornamenten innanför dubbelspiralen torde kanske kunna hänföras till den första kristna tiden, kanske ända till 1100-talet. Till samma tid kan måhända korset med ringarne i midten hänföras, men detta motiv finnes också talrikt på hällristningar från bronsåldern.

Antagligen äro dock alla ornamenten gjorda samtidigt, och en profan kan våga en gissning, hvilken kanske en vetenskapsman skulle vara försiktig att uttala, att ritningen förskrifver sig från öfvergångstiden mellan hedendom och kristendom, kanske från 1000-talet.

I skaldisk mening kan man dock kalla dessa teckningar "ännu oläsliga runor", ty antagligen fästade våre fäder en vida djupare

betydelse vid slika afbildningar än vi. För oss äro de nu mera prydnader utan annat värde än det historiska eller ästhetiska; men för fäderne voro de väl sinnebilder, hvilka torde vara främmande för hela vår själsriktning. Många af våra fäders djupaste tankar och heligaste känslor torde icke återfinnas hos oss, och därför skola många af deras ännu bibehållna minnen för oss alltid förblifva "oläsliga runor", ehuru mycket högre vi än tro oss stå, och ehuru mycket mer vi än tro oss begripa. Hvarje förgånget kulturskifte har sina egna rymder, hvilka för efterkommande för alltid förblifva oupphinneliga och blott med undran och vördnad kunna skönjas i fjärran.

Man har länge trott, att det bekanta stenklotet på Inglinge hög varit ensamt i sitt slag. Så är dock icke nu mera händelsen, ty i november månad förlidet år skänkte herr Carl Schmidt till national-museum en sten (se fig.) hvilken i 20 à 30 år legat på Landshammars gård i Spelviks socken, Rönö härad, Södermanland. Han har blifvit upptagen ur en grafhög af gårdens förre egare, ingenjör Rundstedt. Blotta teckningen visar, att denne sten är obetydligare och enklare än Inglinge stenklot, men påtagligen är det en sten af samma slag och för samma sak afsedd. Dessutom bildar denne nyfunne sten en mellanlänk emellan Inglinge-stenklot och de två s. k. hjälmformige stenar som finnas afbildade och beskrifne i Hofbergs högst förtjenstfulla arbete "Nerikes gamla minnen" sidd. 77 o. 78. Dessa båda teckningar, hvilka här ej behöfva afbildas, äro temligen lika Landshammarstenen, och man har sålunda fyra stenar, hvilka alla kunna hän-

föras till en ny klass fornminnen, bland hvilka Inglinge stenklot är förnämst.

Hvad sagorna tälja om Inglinge hög är ganska litet, men ofta upprepadt i flere skrifter, bland hvilka här nämnas Linnerhjelm's bref under resor i Sverge, Sjöborgs Nomenklatur och Samlingar, Wieselgrens Ny Smålandsbeskrifning, Hyltén-Cavallii "Värend och Virdarne", "Suecia Antiqua", "Svenska minnen", Konversations- och geografiska ordböcker, "Linnés skånska resa", Brunii antekningar m. fl. Sagan låter en konung Ingel Alvarsson var begrafven i högen med krona, spira af guld och två års skatt, alt ett mål för skattgräfvare; men underrättelser af vetenskapligt värde äro få eller inga, ty de gamla gräfningarna skedde utan omsorg, och fynden torde ej ha blifvit tillvaratagna eller haft något större värde.

Att de två stenarne på ättehögens spets varit de gamle virda-kungarnes tron är högst sannolikt, och denna förmodan vinner stöd däraf, att vid Ingelstad, enligt folksägen, varit kungsgård. Man har ännu qvar flere namn som påminna därom, t. ex. Kungsladan, Kungsängen, Kungsmaden, Kungsstigen, Kungsbron.

Att högen i Suecia Antiqua är afteknad mycket högre än han nu är, kan lätt förklaras däraf, att han flere gånger varit af okunnigt folk genomgräfd, utan att återställas i sitt förra skick.

P. E. B – d.

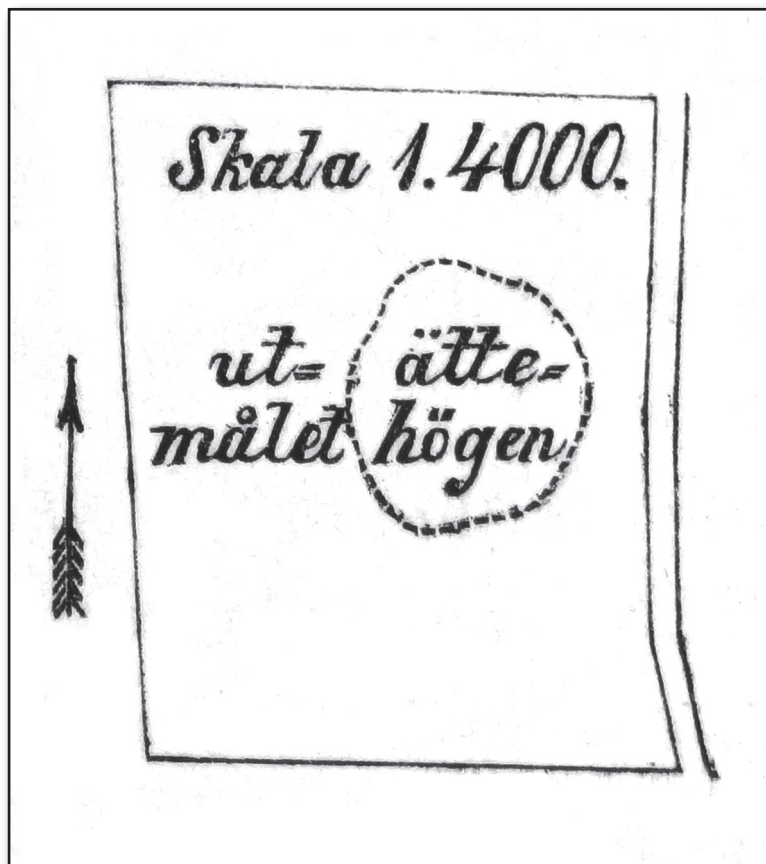
Årsmöte vid Inglinge hög i juni 1870

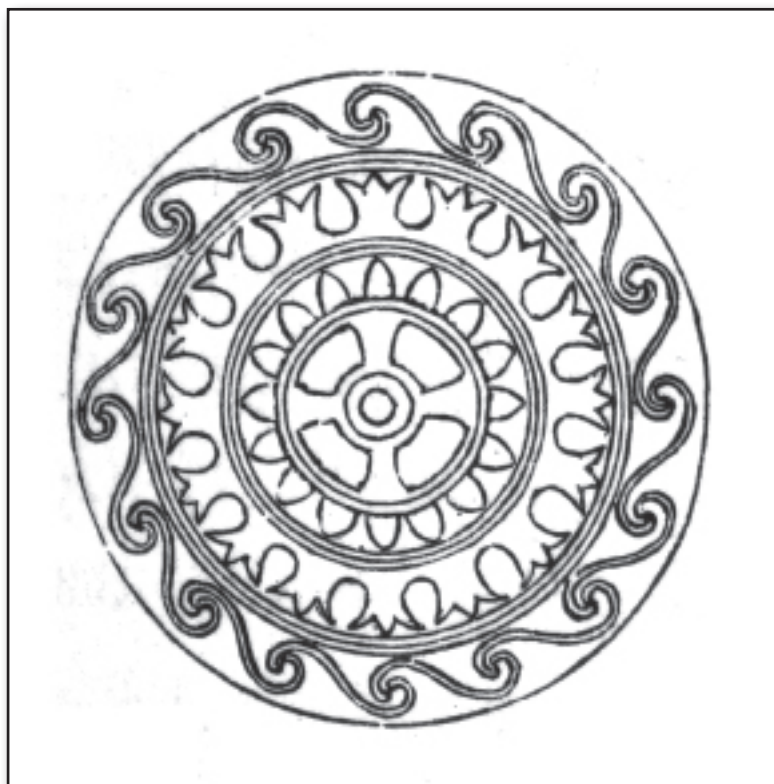
Den här texten publicerades ursprungligen i tidskriften "Svenska Fornminnesföreningens Tidskrift" med rubriken "Svenska Fornminnesföreningens årsmöte i Vexjö 1–3 juni 1870".

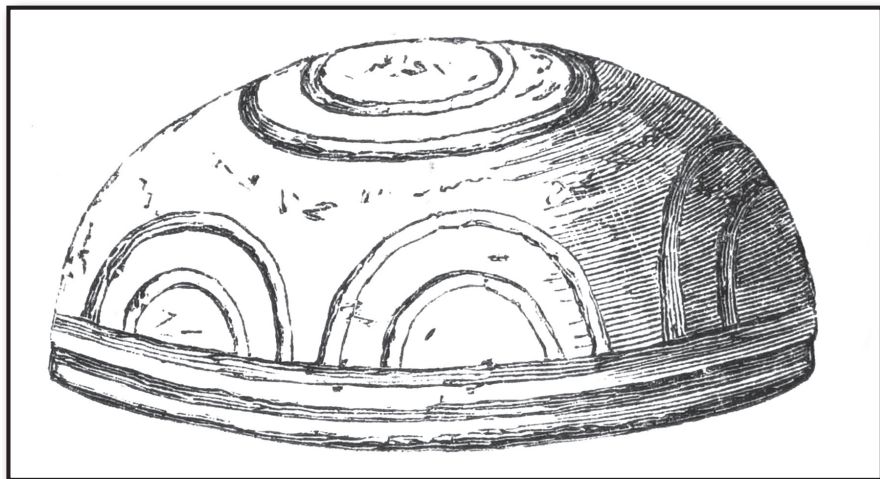
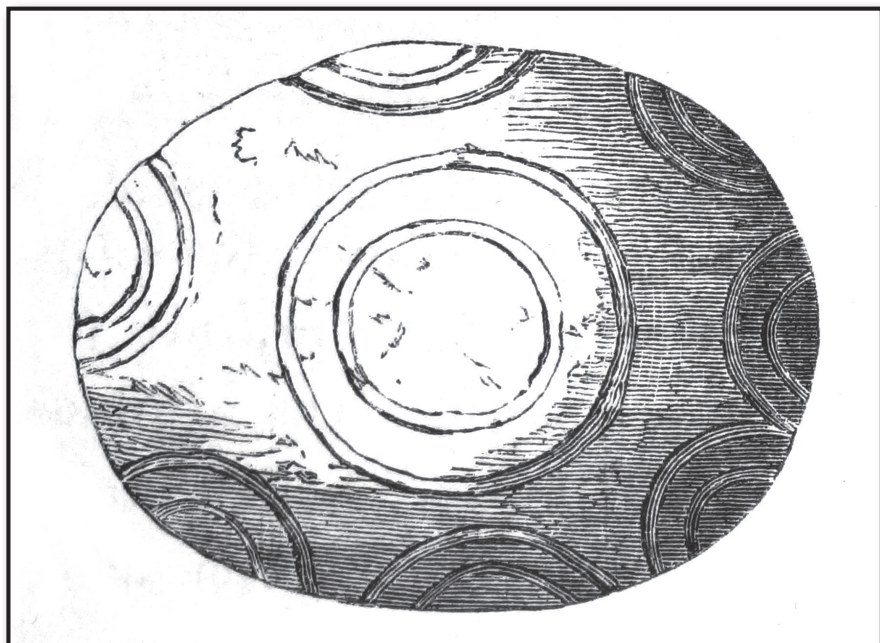
Klockan $\frac{1}{2}$ 3 intogo många af mötets deltagare gemensam middagsmåltid å stadshuset. Vid detta tillfälle föreslogos och druckos flere skålar, som stodo i sammanhang med mötets föremål och de förhandlingar som egt rum. Då ordföranden tackade majoren och riddaren S. F. Cervin för en af honom framställd inbjudning att bese Ingelstads berömda kungshög, besvarade denne skålen genom att förklara, *det han till Svenska Fornminnesföreningen skänkte detta minnesmärke*. Denna underrättelse mottogs med verkligt jubel.

Omedelbart efter middagens slut företogo styrelsens vid mötet närvarande ledamöter, jemte åtskilliga andra deltagare deri, utfärden till det $1 \frac{1}{2}$ mil österut från Vexjö i Östra Thorsås socken belägna Ingelstad för att beskåda och taga i besittning den gäfvä föreningen dagen förut erhållit. Redan på afstånd

upptäcktes den väldiga kungshögen, dit kosan genast ställdes. Major Cervin helsade högens nya egare, Svenska Fornminnesföreningen, och drack hennes välgångsskål ur en gammal ståtlig vinkanna. Dr Sohlman tackade, och i det han på föreningens vägnar tog högen i besittning, framkallade han för erinringen de sägner och historiska minnen, som voro fästa vid denna bygd. En mängd skålar tömdes sedermera, dels på högen, dels i gifvarens gästfria hem, Ingelstads herregård, derifrån man sent på natten anträdde återresan till Varend.

Längd 13 tum.
Bredd 10 tum.
Höjd 7 tum.

Viktiga ord och personer

Bergstrand, Per Emanuel.

[1834–1890] Svensk lantmätare och författare. Skrev flera uppmärksammade reseskildringar, bland annat "Resanteckningar från Polen, Tyskland och Schweiz" (1874) och "Stockholm-Konstantinopel" (1883).

Brunius, Carl Georg.

[1792–1869] Konstnär, arkitekt och konsthistoriker som växte upp i ett av världens mest hållristningsrikaste områden, Tanum. Mest känd för sin bok "Försök till förklaringar öfver hållristningar" som kom 1868.

Cervin, Salomon Fredrik.

[1817–1888] Militär och godsägare. Drev Ingelstads säteri i Småland. Är i dag mest känd för att ha skyddat området kring fornminnet Inglinge hög.

Dahlberg, Erik.

[1625–1703] Svensk arkitekt, militär och politiker. Är mest känd för sitt historiska verk "Suecia antiqua et hodierna".

Fot.

Längdmått. En fot motsvarar 29,6 cm.

Hofberg, Herman.

[1823–1883] Svensk läkare och fornforskare. Är mest känd för sitt arbete på Nationalmuseum och för sitt verk "Genom Sveriges bygder" från 1882.

Hyltén-Cavallius, Gunnar Olof.

[1818–1889] Svensk diplomat, arkeolog och folklivsforskare. Grundade Sveriges första museum på landsorten, Smålands museum. Mest känd för sin bok "Wärend och Wirdarne. Försök i svensk ethnologi" från 1863–1868.

Harald Hårfager.

[ca 850–933] Norsk kung från 872 till sin död 933. Var en mycket framgångsrik krigare och var den förste som enade hela Norge. Erövrade även Värmland och Dalsland. Fick namnet Hårfager när han tvättade håret för första gången på tio år.

Linnerhjelm, Jonas Carl.

[1758–1829] Svensk författare, konstnär och kansliråd.

Lundgren, Egon.

[1815–1875] Svensk författare och konstnär. Betraktas av många som den svenska akvarellkonstens fader.

Mandelgren, Nils Månsson.

[1813–1899] Svensk konstnär, konsthistoriker och arkeolog. Är mest känd för sitt arbete med att dokumentera Sveriges

kyrkor.

Nordenberg, Bengt.

[1822–1902] Svensk konstnär. Är mest känd för målningar som visar folklivet i Skåne, Dalarna och Blekinge.

Panteon.

Namn på kyrka eller religiös byggnad med plats för många gravar eller där många olika gudar dyrkas.

Sjöborg, Nils Henrik.

[1767–1838] Svensk historiker verksam som professor vid universitetet i Lund. Hans mest kända verk "Inledning till kännedom af fäderneslandets antiqviteter" kom 1797.

Skalden på Östrabo.

Syftar på Esaias Tegnér och biskopsgården Östrabo där skalden bodde från 1824 tills sin död år 1846.

Sohlman, Per August Ferdinand.

[1824–1874] Svensk politiker och tidningsman. Är mest känd för som chefredaktör för Aftonbladet och för sin kamp för religionsfrihet.

Sturleson, Snorre.

[1178–1241] Isländsk hövding och författare. Han skrev ner 100-tals dikter och berättelser från vikingatiden. Hans mest berömda verk är "Snorres Edda".

Tegnér, Esaias.

[1782–1846] Svensk biskop, professor, poet och författare.

Var ledamot i Svenska Akademien från 1819. Är mest känd för verken "Svea" (1811). "Frithiofs saga" (1825) och "Karl XII" (1818).

Tum.

Längdmått. En tum motsvarar 29,7 mm.

Wieselgren, Harald Ossian.

[1835–1906] Svensk författare. Skrev framför allt om kända svenskar i tidskriften Ny Illustrerad Tidning, han lär ha skrivit över 500 person-porträtt, 50 av dessa publicerades i boken "Ur vår samtid" (1880).

Virdar.

Äldre beteckning på befolkningen i Varend.

Fler böcker från E-boksforlaget.se

Här är några flera e-böcker från E-boksforlaget.se

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

På vår sajt hittar du mer information om böckerna samt länkar.

Ett urval av våra e-böcker

001	"Greby gravfält – det vackraste gravfältet i Sverige"	011	"Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
002	"222 galna fakta om filmstjärnor och kändisar"	012	"Forn tidens perioder" (1892)
003	"99 galna fakta du inte visste om bad"	013	"Skäggets historia" (1893)
004	"Hollyhotell – triviaboken om kändisar på hotell"	014	"Midvinterns solfest" (1894)
005	"Sølgudens yxa och Tors hammare" (1899)	015	"Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
006	"Svenska djur i folktron" (1898)	016	"Bohusläns bygdeborgar" (1909)
007	"Galna väderrubriker – 155 exempel från kvällstidningarna"	017	"Bohuslänska hällristningar" (1879)
008	"Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)	018	"Kattens kulturhistoria" (1882)
009	"Galna rockstjärnor – 199 otroliga fakta från pop- och rockvärlden"	019	"Ett besök i Venedig år 1878"
010	"250 galna fakta om fotbolls-VM"	020	"Strandgatan i Visby år 1879"
		021	"Märkliga orter i Sverige" (1883)
		022	"Resa på Dalslands kanal år 1877"
		023	"Nyköpings slott" (1877)
		024	"Djurens sömn" (1889)
		025	"Katten i forntida Egypten" (1889)
		026	"Ett besök i Marstrand år 1882"
		027	"Runlejonet i Venedig" (1871)

028	"Dryckenskapens faror" (1894)	054	"Förbindelse mellan Skandina-
vien och vestra Europa före Kristi
födelse" (1889)
029	"Min resa i Blekinge och Kalmar
år 1854"	055	"Vadstena slott" (1875)
030	"En utflykt på Mälaren år 1871"	056	"Skildring av Island" (1870)
031	"Kelternas historia" (1883)	057	"Husaby kyrka" (1899)
032	"Jack Uppsprättaren – Världens
första bok om seriemördaren Jack
the Ripper" (1889)	058	"Besök på Gripsholms slott år
1895"
033	"Svear och götar under folkvan-
dringstiden" (1905)	059	"Hällristningarna i Järrestad"
(1881)
034	"Ett dygn på månen år 1870"	060	"Ett besök i Rom år 1870"
035	"Blomsterspråket" (1888)	061	"Orkidéernas historia" (1894)
036	"Vikingatidens Lund och Birka"
(1909)	062	"Besök på Helgoland år 1874"
037	"Fynden i Troja" (1878)	063	"Nyaste och tillförlitligaste Dröm-
boken" (1918)
038	"Skildring af Vestergötland år
1882"	064	"1870-talets bästa tips för frisy-
r och utseende"
039	"Kalmar slotts historia" (1880)	065	"Nordens fartyg från hednatiden"
(1872)
040	"Ett besök i Södertälje år 1881"	066	"Guide till Uppsala år 1875"
041	"En färd på Donau år 1882"	067	"Skildring av Blekinge år 1882"
042	"Ringmuren i Visby" (1874)	068	"Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby"
(1877)
043	"Skildring av Värmland år 1882"	069	"Anmärkningar rörande figurteck-
ningar från forntiden" (1842)
044	"Julen på 1870-talet – Skildrin-
gar och illustrationer i svenska
tidskrifter "	070	"Skildring av Bohuslän år 1882"
045	"Om julens härkomst" (1899)	071	"Gripsholms slott" (1877)
046	"Jomsvikingarnas saga" (1888)	072	"Skildring av Dalsland år 1882"
047	"Julen i Skåne på 1820-talet"	073	"Skildring av Närke år 1882"
048	"Fredrikstens fästning och
Karl XII" (1879)	074	"Skildring av Öland år 1882"
049	"Skildring av Göteborg år 1882"	075	"Lyxens historia" (1870)
050	"Skildring av Halland år 1882"	076	"Skildring av Stockholm år 1882"
051	"Skånska fornminnen" (1853)	077	"Sveriges 33 mest sevärda
vikingaplatser"
052	"Norrköpings historia" (1871)	078	"Skildring av Västmanland år
1882"
053	"Ett besök i Waxholm år 1870"		

079	"Skildring av Härjedalen år 1882"	102	"Ölands fornminnen" (1874)
080	"Ett besök i Strängnäs år 1874"	103	"Sigtunas tidiga historia" (1872)
081	"Ett besök i Visby år 1906"	104	"Tors hammare" (1872)
082	"Skildring av Gästrikland år 1882"	105	"Skildring av Dalälven år 1876"
083	"Skildring av Jämtland år 1882"	106	"Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
084	"Gaffelns historia" (1889)	107	"Hällristningarnas ålder" (1869)
085	"Hervars och Hedreks saga" (1888)	108	"Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
086	"Gråfkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)	109	"Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
087	"Bohus fästning" (1869)	110	"Sherlock Holmes: Beryllkronan"
088	"En resa på Rhen år 1866"	111	"Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
089	"Skildring av Gotland år 1882"	112	"Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
090	"Falu grufvas historia" (1864)	113	"Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
091	"Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)	114	"Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
092	"Rundtur i södra Frankrike år 1880"	115	"Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
093	"Sveriges hundraser" (1880)	116	"Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
094	"Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)	117	"Sherlock Holmes: Blodbokarna."
095	"Borgholms slottsruin" (1878)	118	"Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
096	"Vårt solsystem" (1878)	119	"Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
097	"Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)	120	"Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
098	"Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)	121	"Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
099	"Ett besök på Djurgården sommaren 1868"	122	"Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
100	"Hilmas Alaska" Resguide till guldgräverskans trädgård av cement.	123	"Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulle patienten"
101	"Skildring av Ångermanland 1882"	124	"Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"

125	"Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"	146	"SVT-skandaler 1. Den otroliga historien: Så blev "På spåret" filmerna olagliga"
126	"Sherlock Holmes: Krymplingen"		
127	"Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"	147	"Fyra skadade är mindre än fem döda – 444 tjuvlyssnade citat på en kvällstidning"
128	"Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"	148	"Sherlock Holmes: En studie i rött"
129	"Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"	149	"Forn tidens sjörövare i Medelhavet" (1870)
130	"Skildring av Södermanland år 1882"	150	"33 Viking places to visit in Sweden – guidebook to ruins and museum"
131	"Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)		
132	"Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)		
133	"Ett besök i Ystad år 1872"		
134	"Petras helgedomar" (1921)		
135	"Ett besök i Boxholm år 1885"		
136	"Resor med luftballong år 1873"		
137	"Ett fartyg från vikingatiden – fyndet av Tuneskeppet 1867"		
138	"Skildring av Östergötland år 1882"		
139	"Ännu fler galna rockstjärnor – 200 otroliga fakta från pop- och rockvärlden"		
140	"Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)		
141	"Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"		
142	"Guide till biskötsel" (1885)		
143	"Ett besök i Roms katakomber år 1870"		
144	"Skildring av Riseberga kloster ruiner" (1874)		
145	"Citatboken. 222 kändisar om sin ålder och om att bli gamla"		